

<http://dx.doi.org/10.16926/pe.2020.13.01>

Monika ADAMSKA-STAROŃ

<https://orcid.org/0000-0001-8628-0055>

Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie

---

Kontakt: m.adamska-staron@ajd.czyst.pl

Jak cytować [how to cite]: Adamska-Staroń, A. (2020). Od Redakcji: Podstawy Edukacji. Dyskusje wokół kultury popularnej jako edukacyjnej przestrzeni. *Podstawy Edukacji. Dyskusje wokół kultury popularnej jako edukacyjnej przestrzeni*, 13, 9–10.

Od Redakcji: Podstawy Edukacji. Dyskusje wokół kultury popularnej jako edukacyjnej przestrzeni

„Podstawy Edukacji” to rocznik myśli społeczno-pedagogicznej, który ukazuje się od 2008 roku staraniem Katedry Pedagogiki (dawniej: Zakładu Pedagogiki Ogólnej i Metodologii Badań) Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie.

Idea organizująca nowy tom koncentruje się wokół relacji: kultura popularna – edukacja/edukacja – kultura popularna. Świat edukacji oraz świat kultury popularnej to skorelowane ze sobą obszary, nieodłączne elementy współczesnej kultury. Światy, które stanowią część bycia człowieka, element struktury bycia w świecie. Być/uczestniczyć w świecie kultury/w świecie kultury popularnej można na różne sposoby: przeżywając lub konsumując, angażując swój intelekt lub poruszając się w konwencji rozrywkowej, uczestnicząc refleksyjnie, mentalistycznie, interpretacyjnie czy też zachowaniowo. Rodzaj uczestnictwa w kulturze/w kulturze popularnej stanowi implikację przyjętego o niej rozumienia. Rozumienie kultury popularnej bywa różne, różne powstają o niej narracje, koncepcje, teorie. Dość często bywa ujmowana jako „cień” tzw. kultury wysokiej, jako jej zdecydowane przeciwieństwo. A przecież w ramach obu przestrzeni, „komplementarnych wobec siebie, zarówno w sensie «obiektywnym» – jako części realnie otaczającej rzeczywistości, jak i jako (potencjalnej) części tożsamości młodzieży” (Melosik, 2013, s. 451), mogą powstawać dzieła zarówno oryginalne, wysublimowane, złożone, jak i niczym się niewyróżniające, schematyczne,

wtórne. Obie przestrzenie mają, więc swój udział w budowaniu tożsamości człowieka, szczególnie młodego pokolenia (Melosik, 2013, s. 9–26). Obie przestrzenie warte są zainteresowania, uwagi badacza.

Nowy tom jest głosem w dyskusji nad możliwościami edukacyjnymi kultury popularnej. Kultury, która nie jest ontologicznie monolityczna – konstytuują ją rozmaite wrażliwości, sensory i znaczenia, idee i przesłania, różnorodne teksty, które stanowią zapis ludzkiej świadomości, myśli, wyobraźni, które są artykulacją różnych napięć i konfliktów, wynikiem obserwacji świata, jego indywidualną interpretacją. Kultury, która posiada pozytywną energię, możliwości rozwoju, ale także swoje „pułapki”, bariery, ograniczenia. Kultury, która jest wielowymiarową przestrzenią obejmującą różne „poziomy”. Jest złożona, sprzeczna wewnętrznie, nieustannie „w drodze”. Każda z tworzących ją postaci może sprzyjać w dotarciu do jakiegoś zakątka społecznego świata, ludzkiego doświadczenia, ludzkiej wyobraźni, może sprzyjać w spojrzeniu na ten świat, na to doświadczenie, na tę wyobraźnię z innej perspektywy. Coraz częściej postrzegana jest (m.in.) jako istotny obszar edukacyjnego działania, „dyskursywna przestrzeń, w której są tworzone i negocjowane znaczenia przez jej uczestników” (Hejwosz, Jakubowski, 2010, s. 10), czy jako przestrzeń dla pedagogicznych badań.

Prezentowane w tomie studia i rozprawy, prace badawcze pokazują, że odkrywanie sensów i znaczeń kryjących się w tekstach kultury popularnej jest godne uwagi, że warto zgłębiać tę kulturową przestrzeń, która, będąc opowieścią o świecie człowieka, świecie kultury, szczególną o nich narracją, zasługuje na analizę i próbę pedagogicznego odczytania. Wszystkie teksty, zarówno te odsłaniające różne postaci kultury popularnej, jak i te wykraczające poza przyjęte ramy stanowią inspirujący głos w podjętej dyskusji, angażują, zapraszają nie tylko do refleksji nad światem kultury popularnej i człowiekiem jako jego twórcą, ale nad kulturą w ogóle.

Dziękując wszystkim Autorom, Recenzentom oraz Współpracownikom, mam nadzieję, że tom 13 stanie się impulsem do dalszych poszukiwań zarówno teoretycznych, jak i badawczych zogniskowanych wokół edukacyjnych kontekstów różnorodnych fenomenów kultury popularnej.

Bibliografia

- Hejwosz D., Jakubowski, W. (2010). Wstęp. W: D. Hejwosz, W. Jakubowski (red.), *Kultura popularna – Tożsamość – Edukacja* (s. 9–11). Kraków: Impuls.
- Melosik, Z. (2013). *Kultura popularna i tożsamość młodzieży. W niewoli władzy i wolności*. Kraków: Impuls.